

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

The Administrative Factors Affecting Teaching Efficiency of Teaching in Schools Under the
Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area

นัยนา กวนวงศ์ (Naiyana Khunwong)* สมคิด สร้อยน้ำ (Somkid Sroinam)**

แนนน้อย ย่านวารี (Naengnoi Yanwaree)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น 2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น 4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 373 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปัจจัยการบริหารเท่ากับ 0.959 และ ประสิทธิภาพการสอนของครู เท่ากับ 0.940 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ คำนวณหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the administrative factors in schools under the office of KhonKaen Primary Educational Service Area, 2) to study the level of teaching efficiency in schools under the office of KhonKaen Primary Educational Service Area, 3) to study the correlation between administrative factors and the level of teaching efficiency in schools under the office of KhonKaen Primary Educational Service Area, and 4) to create a predictive equation of teaching efficiency of teachers in schools under the office of KhonKaen Primary Educational Service Area. By administrative factors is variable equation .Thus, 1) motivation, 2) organizational culture, 3) Leadership, 4) communication, and 5) organizational structure.

The sample group consisted of 373 teachers selected through stratified random sampling and the research instrument was a 5 rating - scale questionnaire with the reliability of 0.86, 0.83, 0.84, 0.82, 0.80 in terms of administrative factors and 0.94 in term of teaching efficiency. The data were analyzed by using the package program to find percentage, mean, standard deviation, and pearson product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression were also employed.

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการสอน

Keywords: efficiency

*นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี .

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

*** อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

บทนำ

โลกปัจจุบันและอนาคตกำลังเคลื่อนเข้าสู่สังคมแห่งความรู้ที่แพร่กระจายและเชื่อมโลกให้เป็นหนึ่งเดียว ด้วยวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศความสำคัญของการพัฒนาประเทศและการแข่งขันระหว่างนานาประเทศไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบทุนทรัพยากรธรรมชาติ เครื่องจักรหรือแรงงานชั้นกรรมาชีพอีกต่อไป แต่จะขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ จึงเน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา (เอกรินทร์ สีมหาศาล, 2545: 11)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้คำจำกัดความของ “ครู” คือผู้มีหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ครูเป็นผู้จุดประกายการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูต้องเป็นผู้แสวงหากิจกรรมการเรียนต่างๆ เพื่อสนองความสนใจและความต้องการของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 6) ดังที่ สสวท.(2554) ได้กล่าวถึง คุณภาพของครู: ตัวแปรที่สำคัญว่า ครูไทยปัจจุบันสอนตรงวุฒิในสัดส่วนต่ำ ประเด็นนี้เองที่ทำให้ครูผู้สอนไม่ได้ทำหน้าที่ที่ครูผู้สอนอย่างเต็มที่ได้ทำทุกหน้าที่และสอนทุกวิชา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการจัดการที่เป็นระบบสำหรับการพัฒนาครูไปสู่ครูคุณภาพสูง (Qualified teachers) ที่สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพสูงการพัฒนาครูต้องทำหลายระดับ นับตั้งแต่ 1) การจัดการด้านครูประจำการให้สามารถสอนบทเรียนได้ตามหน้าที่ 2) ให้ครูมีความมั่นใจในเนื้อหาที่จะสอนและวิชาการสอนเพื่อพานักเรียนไปสู่เป้าหมาย 3) พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับและให้เกียรติเป็นที่น่ายกย่อง นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังได้ระบุให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 19) ดังนั้นประสิทธิภาพการสอนของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญ

สำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งการเรียนการสอนนั้นผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดรวมทั้งพฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงต่อผู้เรียนในเรื่องการเรียนการสอนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ศิริบุญญา, 2549: 8)

ผู้บริหารถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ต้องใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ วิสัยทัศน์ ผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมสนับสนุน ครู-อาจารย์ให้ได้พัฒนาและทันต่อการเปลี่ยนแปลงให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ชุดิการชญ์ รุ่งเรือง, 2553) ได้กล่าวว่า การสร้างแรงจูงใจให้เกิดกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษา การทำให้เกิดความเข้าใจ ความสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาการบริหารโรงเรียน (เพชรมน สุวรรณโท: 2553) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร การศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นประชาธิปไตย

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาที่จะศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น เพื่อจะได้ทราบว่าประสิทธิภาพการสอนของครูอยู่ในระดับใด และปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูนั้น มีความสำคัญที่สุดที่สามารถทำนายประสิทธิภาพการสอนของครูได้ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ จะเป็นแนวทางการเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่จะเกิดขึ้นกับครูผู้เรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กัน
2. ปัจจัยการบริหารอย่างน้อย 1 ปัจจัยสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
การวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 373 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจร่างกายเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร และ ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ในการแจกแจงความถี่ หาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์แปลผล ดังตารางที่ ต่อไปนี้

1. ปัจจัยการบริหารในโรงเรียน โดยรวมและรายปัจจัยประกอบด้วย ปัจจัยด้านการจูงใจ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย
2. ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้านคือ 1) ด้านการแสดงความสามารถในการสอน และ 2) ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ส่วนด้านที่อยู่ในระดับมากมี 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านประสิทธิผลของผู้เรียน 2) ด้านการใช้

กิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) ด้านการสร้างควม
ชัดเจนในหลักสูตร

3. ปัจจัยการบริหาร โดยรวม มี
ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิภาพ
การสอนของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

4. การวิเคราะห์หาค่าถ้อยพหุคูณ (Multiple
Regression Analysis) และการสร้างสมการพยากรณ์
ประสิทธิภาพการสอนของครูใน โรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัด
ขอนแก่น โดยใช้ปัจจัยการบริหารเป็นตัวแปรพยากรณ์
พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรม องค์กร (X₂) ปัจจัยด้าน
ภาวะผู้นำ (X₃) และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร (X₄)
เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน
ของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยมีสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .849 ซึ่งสามารถ
พยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูใน โรงเรียน ได้
ร้อยละ 74.20 สร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการ
สอนของครูในโรงเรียน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 16.725 + 2.322 (X_2) + 1.042 (X_3) + .929 (X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .487 \hat{Z}_{X_2} + .225 \hat{Z}_{X_3} + \hat{Z}_{.185} X_4$$

การอภิปรายผล

1. ระดับปัจจัยการบริหารในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย
คือ ปัจจัยด้านการจูงใจ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร
ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และ
ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีประเด็นที่น่าสนใจและ
นำมา อภิปราย ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านการจูงใจ อยู่ในระดับมาก
ทั้งนี้อาจเนื่องเขตพื้นที่มีนโยบายพัฒนาการจัด

การศึกษาให้มีประสิทธิภาพลงสู่โรงเรียน ทำให้
ผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอน โดยส่งเสริม
ให้มีการพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น เปิดโอกาสให้ครูได้
แสดงความคิดเห็น ให้ความสนใจครูเป็นรายบุคคล ให้
กำลังใจในการทำงาน ให้คำยกย่องชมเชยแก่ครูที่
ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้
กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการ
ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน แสดงความยินดีเมื่อ
บุคลากรปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ
แนวคิดของ สมยศ นาวิก (2546) ใ้กล่าวว่า การจูง
ใจคือพลังที่ริเริ่ม กำกับและก้าวพ้นพฤติกรรมและการ
กระทำของบุคคล สอดคล้องกับแนวคิดของแมคเคลลี
แลนด์ (McClelland, 1985) ได้กล่าวว่า ความต้องการที่
จะทำงานให้ดีที่สุดและทำให้สำเร็จผลตามที่ตั้งใจไว้
เมื่อคนทำอะไรสำเร็จได้ก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้ทำงาน
อื่นสำเร็จต่อไป หากองค์กรใดที่มีพนักงานที่มี
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จำนวนมากก็จะเจริญรุ่งเรืองและ
เติบโตเร็วผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ พิจิตร (2553) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่
ส่งผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุดรธานี พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน
ประถมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายปัจจัยแล้วพบว่าปัจจัยด้านการจูงใจ
เป็นปัจจัยการบริหารของโรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ใน
ระดับมากเป็นอันดับแรก

1.2 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร
ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการประสานงานและถ่ายทอด
ข้อมูลข่าวสารกระชับ เข้าใจง่ายและชัดเจน โดยการ
แลกเปลี่ยนข่าวสาร ทั้งความรู้ความคิดกับครูทั้งภายใน
และภายนอกหน่วยงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ
เดสเลอร์ (Dessler, 2001 อ้างถึงในพัชรินทร์, 2548) ได้
กล่าวว่า การสอดแทรกการติดต่อสื่อสารที่ดี รวมทั้ง
ข้อมูลป้อนกลับที่ทำให้การติดต่อสื่อสารสะดวกขึ้น
ผู้บริหารต้องได้รับข่าวสารเพื่อเป็นพื้นฐานของการ

วางแผน แผนงานต้องสื่อสารไปยังบุคคลอื่นเพื่อการดำเนินงานผู้บริหารไม่ได้บริหารงานอย่างโดดเดี่ยว พวกเขาต้องปฏิบัติหน้าที่การบริหารด้วยการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพรรณ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก

1.3 ปัจจัยด้าน โครงสร้างองค์การ ผลการวิจัยพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนมีการกำหนด โครงสร้างสายบังคับบัญชาในการบริหารงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูโดยมีเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูไว้ อย่างชัดเจน ซึ่งมีการประชาสัมพันธ์โครงสร้างของโรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของดาฟท์ (Daft, 1999: 202) ได้กล่าวว่า โครงสร้างขององค์การ ต้องมีลักษณะ 4 ประการคือ 1) แสดงจุดหรือตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรและหน่วย/แผนงานขององค์การนั้น พร้อมทั้งแสดงสายบังคับบัญชาด้วย 2) ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของการส่งเอกสารหรือรายงาน อย่างเป็นทางการอย่างชัดเจน 3) จัดกลุ่มคนในแผนก และกลุ่มคนของแผนให้เห็นง่าย และชัดเจน 4) ต้องมีลักษณะของการรวมการสื่อสาร การประสานงาน และการร่วมมือ ทั้งในแนวนิ่งและแนวราบที่จะประกันผลสัมฤทธิ์ได้

1.4 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการแสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ ซึ่งแสดงถึงการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญผู้บริหารปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้ใต้บังคับบัญชานำไปถือปฏิบัติซึ่งก็จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู นอกจากนี้ครูที่

ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี ทำให้ครูอาจมีมุมมองด้านบวกและเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารสอดคล้องกับแนวคิดของ มิทเชลล์ และ ลาร์สัน จูเนียร์ (Michell & Larson, Jr., 1987 : 435-436) ได้ชี้ให้เห็นองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการในการพิจารณาว่าผู้นำใดมีภาวะผู้นำหรือไม่ ได้แก่ 1. ผู้นำเป็นกระบวนการ 2. มีระดับความถูกต้องของการใช้อิทธิพล 3. มีความสำเร็จของจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชฎาภรณ์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ปัจจัยด้าน วัฒนธรรมองค์การ ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดศูนย์กลางความเจริญของภาคอีสานเป็นศูนย์กลางความเจริญทั้งทางด้านการศึกษา อุตสาหกรรม การคมนาคม และเทคโนโลยีต่าง ๆ แต่ในความเจริญอย่างรวดเร็วและรวดเร็วเช่นนี้ จังหวัดขอนแก่นยังคงรักษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่และภูมิปัญญาดั้งเดิมไว้ได้อย่างเหนียวแน่น ซึ่งการบริหารโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่นจึงมีการสร้างระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงาน กำหนดกรอบแนวคิดและทิศทางทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและส่งเสริมการปฏิบัติงานที่ดี ปลูกฝังค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรทุกคน เพื่อถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันให้ความสำคัญและความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับแนวคิดของโรบบินส์ (Robbins, 1994: 467) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมองค์การ (Organizational Culture) หมายถึงระบบของความหมายร่วมกันที่เกิดจากสมาชิกขององค์กร ทำให้สามารถแยกความแตกต่างขององค์กร กอร์ดอน (Gordon, 1999: 342) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมองค์การคือสิ่งที่อธิบายสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่รวมเอาข้อสมมุติ ความเชื่อ และค่านิยมที่สมาชิกขององค์กรมีส่วนร่วมกัน

และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อมีปฏิสัมพันธ์
กับโครงสร้างอย่างเป็นทางการในการกำหนดรูปแบบ
พฤติกรรม

“ปกปิด” มีการใช้น้อยมากในองค์กร

2. ระดับประสิทธิภาพการสอน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูผู้สอนมีความสามารถด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จและด้านการแสดงความสามารถในการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้น อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องจากปัจจุบันนี้อยู่ในช่วงการปฏิรูปการศึกษา ครูซึ่งเป็นหัวใจสำคัญทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานให้เหมาะสม จึงทำให้ครูตระหนักในบทบาทหน้าที่ ส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ สร้างความชัดเจนในหลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิดของ ยนต์ ชุ่มจิต (2550: 78) ได้กล่าวว่า ครูกับนักเรียนนับว่าเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกันมากที่สุด ครูจึงควรปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ที่สุด และควรสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่าง ครูกับนักเรียนให้แน่นแฟ้น และ นาวา (2550: 34) ได้กล่าวว่า ครูต้องมีความรู้เรื่องหลักสูตรและสามารถปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียนและสภาพปัจจุบัน เข้าใจนักเรียน มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ และครบทุกขั้นตอน กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมไว้ชัดเจน กำหนดกิจกรรมเหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหา ใช้ทักษะการสอนแบบต่างๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา ผลิตและใช้สื่อได้เหมาะสมกับบทเรียนและกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนอย่างรู้อยากเรียนอยู่เสมอ สอดคล้องกับ สมคิด (2542: 28) ได้กล่าวว่า การสอนที่จะประสบความสำเร็จนั้นครูจะต้องอาศัยหลักจิตวิทยาทั่วไป เช่น ภูมิภาวะ ความพร้อม การตอบสนอง การกระทำซ้ำ ความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.2 ด้านการแสดงความสามารถในการสอน ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจ

เนื่องจาก ครูผู้สอนใส่ใจต่อพฤติกรรมของผู้เรียน ในขณะดำเนินการสอน วิเคราะห์ผลการเรียนของผู้เรียนขณะดำเนินการสอนทุกครั้งที่ทำ การสอน นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงการสอน โดยพิจารณาจากผลการเรียนของผู้เรียน ครูผู้สอนศึกษาค้นคว้าหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา เพื่อหาแนวทางพัฒนานักเรียนและนำไปพัฒนาหารูปแบบการเรียนรู้อของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การแสดงความเอาใจใส่เป็นความพยายามของครูผู้สอน ที่จะจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช ซึ่งได้พระราชทานแก่ครูอาวุโสประจำปี 2522 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2523 มีข้อความที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีตอนหนึ่งว่า (ยนต์, 2550: 131) “ครูที่แท้จริงนั้นต้องเป็นผู้กระทำแต่ความดี ต้องขยันหมั่นเพียรและอดสาเหพาภิรต ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่น อดกลั้นและอดทน ต้องรักษาวินัยสำรวมระมัดระวังความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดีงาม ต้องปลื้มตัวปลื้มใจจากความสะอาดสบายและความสนุกรื่นเรริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจให้มั่นคงและแน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์รักษาความจริงใจ ต้องมีเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้น ทั้งในด้านวิชาการและความฉลาดรอบรู้ในเหตุ” สอดคล้องกับ ยนต์ (2550: 153) ได้กล่าวว่า ลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคโลกไร้พรมแดนควรมีลักษณะ ดังนี้ คือ รู้ดี สอนดี มีวิสัยทัศน์ เจนจัดการ ฝึกฝนศิษย์ ดวงจิตใฝ่คุณธรรม งามเลิศล้ำด้วยจรรยา มีศรัทธาความเป็นครู และดำรงอยู่ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณิ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษา พบว่า ตัวแปรด้านการเรียนการสอนของครูส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ของสถานศึกษา ดังนั้น ครูต้องมีพฤติกรรมการสอนที่จัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ นำผลการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงการเรียนรู้นักเรียนเป็นรายบุคคล และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่ หลักสูตรกำหนด และ เมื่อครูมีพฤติกรรม ด้านการจัดกิจกรรมปรับพื้นฐานและสร้างความตระหนักในสิ่งที่เรียน จะช่วยให้ให้นักเรียนเกิดความพร้อมและ สนใจในสิ่งที่เรียน นอกจากนี้ครูที่สอนแล้วประสบความสำเร็จต้องมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เป็น ระบบได้แก่ การวางแผนการสอนควบคู่กับการวัดและประเมิน การเลือกวิธีสอนที่หลากหลายที่สอดคล้องกับ ธรรมชาติ วิชา เลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม และ นำผลการประเมิน มาพัฒนาผู้เรียนและปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งหากอยู่ในบริบทของการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการสอบ โอนเน็ต ครูควรมีการวิเคราะห์ข้อบกพร่องที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.3 ด้าน ประสิทธิภาพ ของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก การสอนเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดความเข้าใจในตัวผู้เรียน เข้าใจกระบวนการสอน การใช้สื่อ การจูงใจและการเสริมแรง การใช้บุคลิกภาพท่าทางของครู รวมทั้งการ วัดและ ประเมินผลการเรียนการสอน ครูสามารถบูรณาการเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนว่าเป็นไปตามหลักสูตรหรือไม่การสอนจึงเป็นภารกิจที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เป็นอย่างมาก จึงจะสามารถก่อให้เกิดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนและนอกจากนั้นผลของการสอนจะต้องทำให้นักเรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและศึกษาหาความรู้ที่หลากหลายและ ครูควรประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนและวิธีการใหม่ ๆ กระตุ้น ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนและมีการตอบสนองการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้งซึ่งครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนทุกครั้งเพื่อพัฒนาการ

เรียนครั้งต่อไปให้ดีขึ้น ดังพระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ภูมิพลอดุลยเดช (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กำนนำ) ได้กล่าวไว้ว่า ครูนั้นควรจะได้ฝึกตนเองให้เกิดความแตกฉานและแม่นยำชำนาญ ทั้งในวิชาความรู้วิธีสอนเพื่อสามารถสอนวิชาที่ต่าง

2.4 ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ครูผู้สอนมีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ครูผู้สอนมีสภาพที่ยืดหยุ่น เปลี่ยนแปลงได้เสมอ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนจึงไม่มีสูตรตายตัวแน่นอนหรือแบบสูตรสำเร็จรูปที่ใช้ได้กับนักเรียนทุกคนหรือทุกห้องเรียน ครูผู้สอนจึงมีบทบาทในการคิดกำหนดกิจกรรมวิธีการ รูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสม กับผู้เรียนในแต่ละคนหรือในแต่ละห้องเรียนยังจะต้องแตกต่างกัน และให้เหมาะสมกับจุดประสงค์เป้าหมาย ของเนื้อหาสาระแต่ละเรื่อง ๆ ไป ด้วยความแตกต่างของผู้เรียน สภาพการต่าง ๆ สภาพแวดล้อม ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษา นำมากำหนดกิจกรรมใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับ กษมา วรวรรณ (2540: 5) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนที่ดีของครูนั้นต้องมีการประยุกต์เทคนิค วิธีการสอนให้เข้ากับการเรียนการสอน โดยสามารถย่อยหลักการและทฤษฎีที่เป็นเบื้องหลังของเทคนิคนั้น ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ในชั้นเรียน ยึดหลักที่มีอยู่ในหลักสูตรซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนและผลักดันให้นักเรียนสามารถนำความรู้จากประสบการณ์จริงไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ (2550: 12) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้มีพัฒนาการในทุกด้านทั้งร่างกาย สมองอารมณ์และสังคมตลอดจนทำให้เรียนได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2.5 ด้านการสร้างความชัดเจนในหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ก่อนสอนทุกครั้งครูผู้สอนจะต้องบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อน ครูสามารถวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักสูตรของสถานศึกษาและคู่มือการใช้หลักสูตรแกนกลาง และแผนการจัดการเรียนรู้ต้องเป็นระบบเป็นลำดับ เป็นขั้นตอน สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (2551: 23) ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้ เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณา ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนคือ แหล่งเรียนรู้ ภาควัดและ ประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมสิน คำมุงคุณ (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในกับ ประสิทธิภาพการสอนของครูใน โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการสอนและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสอนมีผลทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ปัจจัยการบริหารทั้ง 5 ปัจจัย เป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารงานด้านประสิทธิภาพการสอนของครู ดังนั้น ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร เป็นลักษณะและวิธีทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของส่วนรวม

เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาที่สร้างมาจากบุคลากรหลายฝ่ายในสถานศึกษา โดยการสร้างความตระหนักเป้าประสงค์ของโรงเรียน สอดคล้องกับ อดอง (2553) อ้างถึงใน ออมสิน และอมรรรัตน์, 2557: 166) กล่าวว่า ผู้เรียนครูและผู้บริหาร โรงเรียนเป็นสมาชิกสำคัญและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกันภายใต้บริบททางวัฒนธรรมและ โครงสร้างทางสังคมของโรงเรียน รวมทั้งกฎระเบียบของชั้นเรียนและ โรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนและระหว่างผู้เรียนด้วยกันภายใต้บรรยากาศแห่งความเป็นมิตรและเอื้ออาทรเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พรหม (2551) ได้ศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลมีความสัมพันธ์ทางบวก

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยใช้ปัจจัยการบริหารเป็นตัวแปรพยากรณ์ ผลการวิจัยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 16.725 + 2.322 (X_2) + 1.042 (X_3) + .929 (X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .487 \hat{Z}_{X_2} + .225 \hat{Z}_{X_3} + .185 \hat{Z}_{X_4}$$

จากสมการจะเห็นว่าปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น คือ ปัจจัยด้าน

วัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 74.20 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กำหนดไว้ว่า ปัจจัยการบริหารอย่างน้อย 1 ปัจจัยสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

4.1 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน เป็นอันดับแรก อาจเนื่องมาจากวัฒนธรรมเป็นรูปแบบเฉพาะของโรงเรียน เป็นเอกลักษณ์เป็นส่วนหนึ่งที่ทุกคนในโรงเรียนต้องถือปฏิบัติติดต่อกัน การที่ครูได้รับวัฒนธรรมที่ดีก็จะส่งผลกับการปฏิบัติงาน องค์กรนั้นจะต้องมีการกำหนดกรอบและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของแฮนดี้ (Handy, 1991) ได้กล่าวถึง ลักษณะที่แสดงถึงวัฒนธรรมองค์กรไว้เป็นรูปแบบต่างๆ สิ่งที่น่าสนใจได้แก่ลักษณะของผู้บังคับบัญชาที่ดี ลักษณะของบุคลากรที่ดีและการที่บุคลากรมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน วิธีการที่หน่วยงานปฏิบัติบุคลากร การควบคุมและการมีประสิทธิผล กามอบหมายงานและการแข่งขัน โดยแต่ละรูปแบบมีลักษณะที่แตกต่างตามรูปแบบวัฒนธรรมองค์กร

4.2 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกที่มีความสำคัญ ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สร้างความสัมพันธ์กับครูและชุมชน มีการวางแผน สนับสนุน ส่งเสริมการเรียนรู้ของครูอย่างสม่ำเสมอ ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการที่หลากหลาย แลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้ ความคิดกับครูทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน สั่งการ โดยใช้วิธีการที่

หลากหลายทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิโอวานี (Sergiovani, 1983: 144) ที่ได้สรุปคุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านการบริหารงาน พบว่า มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถและด้านทักษะทางสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ (2549) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารและระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากและปัจจัยการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ ด้านการจัดทรัพยากร ด้านการให้รางวัล ด้านการชี้แนะการทำงาน ด้านความรู้ทักษะข่าวสาร และด้านภาวะผู้นำ

4.3 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน เป็นอันดับสาม อาจเนื่องมาจาก การติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการสำคัญในการบริหาร ทั้งนี้เพราะทุกขั้นตอนของการบริหารย่อมมีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องเสมอ ไม่ว่าจะเป็น การติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ การติดต่อสื่อสารที่ดีมีเหตุผลก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เป็นการปลูกฝังสามัคคีธรรมของหมู่คณะในองค์กร ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สัตถมาน (2551) ได้กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร คือการส่งข้อมูลข่าวสาร แนวความคิด ความรู้สึก ความคิดเห็น รวมทั้งทัศนคติจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์มานิต ปวริญญานนท์ ดร.พนายุทธ เชนบาล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัย เอี่ยมธูรพจน์ ที่ได้กรุณาเป็น

คณะกรรมการร่วมพิจารณาตลอดจนให้คำปรึกษา
แนะนำ อันเป็น ประโยชน์ยิ่งต่อการปรับปรุง
วิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการ
ครู. องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ :
กรุงเทพฯ [ร.ศ.พ.] ; 2552

ชฎากร บรรณารักษ์. ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อ
การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาอุดรธานี. [วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา].มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรธานี; 2552.

ชุกติกาญจน์ สกุลเดช. การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัย
ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู
คณิตศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย
การศึกษ] มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2552.

นาวา สุขรมย์. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา หนองคาย เขต 2. [วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา] มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรธานี; 2550.

พิมพ์พรรณ สุริโย. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่
ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล
กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น. [วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย; 2556.

ยนต์ ชุ่มจิต. ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 4: โอ.เอส. พริน
ติ้งเฮาส์. กรุงเทพฯ; 2550.

ศิริบุญญา ศรีประมวณ. การวิเคราะห์องค์ประกอบของ
ประสิทธิภาพการสอนของครู
ประถมศึกษา. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา].
มหาวิทยาลัยสงขรา นครินทร์; 2549.
สมคิด สร้อยน้ำ. การพัฒนาองค์การแห่งการ เรียนรู้
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. [วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา].
มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2547.

สมยศ นาวิการ. (2544). การติดต่อสื่อสารของ
องค์การ. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงาน
การปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา. สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
กรุงเทพฯ; 2545

เอกรินทร์ สีมหาศาล. กระบวนการจัดทำหลักสูตร
สถานศึกษา: แนวคิดสู่ปฏิบัติ. บุ๊คพอยท์:
กรุงเทพฯ; 2545

Daft, R. L. Leadership theory and practice. New York:
The Dryden Press; 1999.

Handy, C.B. Gods of management. 3rd ed. Boston:
Mc Graw- Hill; 1991.

Mitchell, T. R., Larson, J. R. , Jr. People in
organizations: An induction to
organizational behavior. 3rd ed. New
York: McGraw-Hill; 1987

Robbins, S. P. Organizational socialization theory:
Structure, design, and applications.
Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall;
1990.

Sergiovanni, Thomas J. Ten Principles of Quality
Leadership. Educational Leadership.
39(5), 330-336; 1982.